

ZARZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO I PAŃSTWOWEJ KOMISJI CEN

z dnia 5 lipca 1957 r.

w sprawie dokonywania skupu zdecentralizowanego niektórych artykułów rolnych przez uspołecznione przedsiębiorstwa handlu detalicznego lub hurtowego oraz zakłady przemysłu gastronomicznego, garmażeryjnego i przetwórstwa spożywczego.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 18 listopada 1948 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz Skarbu Państwa oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. Nr 65, poz. 494) i na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie zakresu działania Ministra Handlu Wewnętrznego (Dz. U. Nr 10, poz. 62) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przez użyte w zarządzeniu określenie:

- 1) „przedsiębiorstwa handlowe” — rozumie się państwowe i spółdzielcze przedsiębiorstwa prowadzące handel detaliczny lub hurtowy oraz zakłady przemysłu gastronomicznego, garmażeryjnego i przetwórstwa spożywczego, nadzorowane przez Ministra Handlu Wewnętrznego,
- 2) „skup zdecentralizowany” — rozumie się skup artykułów rolnych przez przedsiębiorstwa handlowe od indywidualnych producentów rolnych, spółdzielni produkcyjnych, gospodarstw rolnych prowadzonych przez jednostki państwowe oraz rybaków, myśliwych, zbieraczy grzybów i owoców leśnych — uzupełniający zaopatrzenie ze źródeł centralnych.

§ 2. 1. Skupem zdecentralizowanym mogą być objęte następujące artykuły rolne:

- 1) masło osetkowe,
- 2) sery,
- 3) śmietana,
- 4) jaja,
- 5) kasza jagłana i gryczana,
- 6) groch, fasola, bób, soczewica,
- 7) ryby,
- 8) raki żywe,
- 9) drób bity i żywy,
- 10) dziczyzna i króliki,
- 11) owoce leśne,
- 12) ziemniaki jadalne,
- 13) grzyby świeże i suszone,
- 14) mak,
- 15) miód,
- 16) zioła przyprawowe (majeranek, kminek, czarnuszka itp.),
- 17) kwiaty doniczkowe i cięte.

2. Ajenci skupu nie mogą dokonywać skupu dziczyzny i jaj.

§ 3. 1. Przedsiębiorstwa handlowe mogą prowadzić skup zdecentralizowany na terenie całego kraju, o ile jest to uza-

sadnione istotną potrzebą uzupełnienia zaopatrzenia rynku w artykuły spożywcze ze źródeł centralnych.

2. Skup zdecentralizowany artykułów rolnych powinien się odbywać na targowiskach, w punktach sprzedaży detalicznej, w magazynach, we własnych punktach skupu itp. oraz u rybaków i zbieraczy.

§ 4. Skup zdecentralizowany artykułów rolnych prowadzony przez przedsiębiorstwa handlowe dokonywany jest w celu sprzedaży przez własną sieć handlu detalicznego bądź też w celu odsprzedaży przedsiębiorstwom handlowym, działającym na terenach, w których zapotrzebowanie na te artykuły nie jest w pełni pokryte, lub na terenach ważnych ośrodków konsumpcyjnych w kraju (przerzuty towarowe), oraz na potrzeby własnych zakładów przemysłu gastronomicznego, garmażeryjnego i przetwórstwa spożywczego.

§ 5. Przedsiębiorstwa handlowe prowadzą skup zdecentralizowany artykułów rolnych na potrzeby własne bądź też na potrzeby innych przedsiębiorstw (przerzuty towarowe):

- 1) w wyznaczonych do skupu punktach sprzedaży detalicznej (sklepach) — przez kierowników sklepów lub osoby do tego upoważnione,
- 2) przez pracowników przedsiębiorstw handlowych i agentów dokonujących skupu od producentów bądź zakupu od uspołecznionych przedsiębiorstw handlu detalicznego prowadzących skup zdecentralizowany,
- 3) w zakładach przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego, garmażeryjnego i przetwórstwa spożywczego,
- 4) na podstawie zawieranych umów na dostawę artykułów rolnych z gospodarstwami rolnymi prowadzonymi przez jednostki państwowe, ze spółdzielniami produkcyjnymi, kółkami myśliwskimi i rybakami.

§ 6. 1. Dyrekcje przedsiębiorstw handlowych prowadzących skup artykułów rolnych przez swych pracowników wydają tym pracownikom odpowiednie upoważnienia do dokonywania skupu zdecentralizowanego.

2. Upoważnienia, o których mowa w ust. 1, są ważne tylko łącznie z legitymacją służbową pracownika (ważną w danym okresie), któremu wydano upoważnienie.

3. Pracownik przedsiębiorstwa po dokonaniu skupu powinien rozliczyć się z pobranej gotówki w obowiązującym trybie.

§ 7. 1. Powierzenie agentowi czynności skupu artykułów rolnych na rzecz przedsiębiorstwa handlowego poza terenem powiatu, w którym przedsiębiorstwo handlowe dokonujące skupu ma swoją siedzibę, wymaga odrębnego zezwolenia wydanego przez prezydium właściwej powiatowej (miejskiej) rady narodowej według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia. Wydanie zezwolenia następuje na wniosek zainteresowanego przedsiębiorstwa handlowego. Oryginał zezwolenia stanowi dokument upoważniający agenta do dokonywania czynności skupu.

2. Po uzyskaniu zezwolenia na prowadzenie skupu przez agenta przedsiębiorstwo handlowe zawiera z osobą wymienioną w zezwoleniu umowę według wzoru podanego w załączniku nr 2 do zarządzenia.

3. Na podstawie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, agent skupu może działać na rzecz jednego uspołecznionego przedsiębiorstwa handlowego.

§ 8. Agent obowiązany jest do przekazywania skupionych artykułów tylko temu przedsiębiorstwu handlowemu, z którym zawarł umowę. Agentowi skupu nie wolno odstępować skupionych artykułów rolnych innym odbiorcom.

§ 9. Upoważnienia i zezwolenia, o których mowa w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1, upoważniają do skupu artykułów rolnych wymienionych w tych dokumentach na terenie całego kraju.

§ 10. Za wykonywane czynności skupu ajenci otrzymują wynagrodzenie prowizyjne w wysokości ustalonej przez przedsiębiorstwo handlowe w umowie w ramach obowiązujących stawek prowizyjnych.

§ 11. 1. Skup zdecentralizowany artykułów rolnych wymienionych w § 2 z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu, odbywa się po cenach umownych, nie wyższych jednak niż obowiązujące ceny detaliczne, a w odniesieniu do artykułów, na które nie ustala się obowiązujących cen detalicznych, po cenach odpowiadających cenom rynkowym.

2. Skup zdecentralizowany ryb, jaj, dziczyzny i ziemniaków odbywa się wyłącznie po cenach ustalonych dla przedsiębiorstw prowadzących skup scentralizowany.

3. Jeśli artykuły, o których mowa w ust. 1 i 2, mają ceny detaliczne ustalone przez właściwe organy (Państwową Komisję Cen, właściwą terenowo wojewódzką komisję cen lub Komisję Cen m. st. Warszawy i m. Łodzi), to sprzedaż detaliczna dokonywana jest po cenach nie wyższych od cen zatwierdzonych, jeśli natomiast skupowane artykuły nie są objęte obowiązującymi cenami detalicznymi, sprzedaż dokonywana jest po cenach rynkowych.

4. Przepisy niniejszego zarządzenia nie mają zastosowania do warzyw i owoców, dla których zasady ustalania cen określa uchwała nr 115 Rady Ministrów z dnia 25 marca 1957 r. w sprawie organizacji rynku warzywno-owocarskiego (Monitor Polski Nr 28, poz. 190).

Pieczczę prezydium właściwej rady narodowej

§ 12. 1. Skup przez pracowników przedsiębiorstw handlowych i agentów finansowany jest przez przedsiębiorstwa handlowe ze środków pobieranych z rachunków we właściwych oddziałach Narodowego Banku Polskiego.

2. Sklepy detaliczne przedsiębiorstw handlu detalicznego dokonywają finansowania skupu za zgodą właściwego oddziału Narodowego Banku Polskiego z wpływów bieżących (utargów dziennych), a w przypadku braku środków z tych wpływów — ze środków pobieranych z rachunku przedsiębiorstwa we właściwym oddziale Narodowego Banku Polskiego.

§ 13. Przy prowadzeniu skupu zdecentralizowanego należy dokonywać oceny jakościowej artykułów rolnych według norm jakościowych obowiązujących dla danych artykułów w skupie scentralizowanym, a w braku takich norm — według norm lub warunków technicznych ustalonych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 14. 1. Osoba upoważniona do dokonywania skupu obowiązana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami do sporządzania zestawienia wszystkich skupionych artykułów według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia.

2. Wartości artykułów rolnych, sprzedawanych innym przedsiębiorstwom (przerzuty), nie zalicza się do wykonania planu obrotu towarowego detalicznego przedsiębiorstwa skupującego; wartość ta jest rejestrowana jako przerzut nie planowany.

§ 15. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 16 listopada 1955 r. w sprawie dokonywania skupu zdecentralizowanego niektórych artykułów spożywczych przez przedsiębiorstwa handlu detalicznego oraz żywienia zbiorowego (Monitor Polski Nr 109, poz. 1441),
- 2) instrukcja nr 10 Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 16 listopada 1955 r. w sprawie trybu dokonywania skupu nadwyżek rolnych przez uspołecznione przedsiębiorstwa handlowe oraz żywienia zbiorowego (skup zdecentralizowany) — (Dz. Urz. MHW Nr 8, poz. 30),
- 3) pismo okólne nr 16 Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 11 sierpnia 1956 r. w sprawie stosowania przepisów o cenach przy skupie artykułów rolnych ze źródeł zdecentralizowanych (Dz. Urz. MHW Nr 10, poz. 39),
- 4) sprzeczne z niniejszym zarządzeniem przepisy zarządzenia nr 37/54 Prezesa Państwowej Komisji Cen z dnia 13 lipca 1954 r. w sprawie trybu ustalania cen skupu oraz cen detalicznych niektórych artykułów rolnych skupowanych przez aparat handlu uspołecznionego z wolnego rynku (Biuletyn PKC z 1955 r. nr 34, str. 1610).

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego: *M. Minor*
Przewodniczący Państwowej Komisji Cen: w z. *J. Bolesła*

Załączniki do zarządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego i Państwowej Komisji Cen z dnia 5 lipca 1957 r. (poz. 346).

Załącznik nr 1.

..... : : : dnia ..... : : 195 .. r.

ZEZWOLENIE Nr . . . .

Na podstawie § 7 ust. 1 zarządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego i Państwowej Komisji Cen z dnia 5 lipca 1957 r. w sprawie dokonywania skupu zdecentralizowanego niektórych artykułów rolnych przez uspołecznione przedsiębiorstwa handlu detalicznego lub hurtowego oraz zakłady przemysłu gastronomicznego, garmazeryjnego i przetwórstwa spożywczego (Monitor Polski Nr 55, poz. 346) Prezydium Powiatowej *) Miejskiej *) Rady Narodowej w . . . . .

zezwala Ob. . . . . (dowód osobisty nr . . . . .),
 (nazwisko i imię)
 urodzonemu . . . . . w . . . . . zamieszkałemu
 (data) . . . . . (miejscowość, województwo)
 w . . . . . na wykonywanie czynności
 (miejscowość, ulica i numer domu, województwo)
 ajenta skupu *) artykułów rolnych wymienionych w § 2 ust. 1 zarządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego i Państwowej
 Komisji Cen z dnia 5 lipca 1957 r. (Monitor Polski Nr 55, poz. 346) na terenie całego kraju — od producentów, zbiera-
 czy, rybaków *) lub na dokonywanie zakupów tych artykułów od uspołecznionych przedsiębiorstw handlowych prowa-
 dzących skup zdecentralizowany *)
 na rzecz przedsiębiorstwa . . . . .
 (nazwa i adres przedsiębiorstwa)

Zezwolenie niniejsze jest ważne tylko łącznie z umową zawartą z wyżej wymienionym uspołecznionym przedsiębiorstwem
 handlowym. Skup zdecentralizowany może być prowadzony tylko osobiście w ramach uprawnień ajenta skupu określo-
 nych w umowie zawartej z przedsiębiorstwem handlowym. Agent skupu nie ma prawa zawierania transakcji skupu
 przy pomocy innych osób.

Zezwolenie niniejsze ważne jest na czas nieograniczony.

Okrągła pieczęć
 Prezydium Rady Narodowej

*) niepotrzebne skreślić.

(podpis)

U w a g a: Jeden odpis niniejszego zezwolenia otrzymuje przedsiębiorstwo wnioskujące, a drugi odpis pozostaje w ak-
 tach prezydium rady narodowej.

Załącznik nr 2.

WZÓR UMOWY

W dniu . . . . . 195 . . . . . r. w. . . . .
 została zawarta pomiędzy . . . . .
 zwanym dalej „Przedsiębiorstwem”, reprezentowanym przez:
 1. Ob. . . . .
 2. Ob. . . . .
 a Ob. . . . .
 zamieszkałym w . . . . . przy ul. . . . .
 nr . . . . . (dowód osobisty nr . . . . .), zwanym dalej „Ajentem skupu”, umowa treści następującej:

§ 1. Przedsiębiorstwo powierza Ajentowi skupu na warunkach określonych w niniejszej umowie prowadzenie na
 rzecz Przedsiębiorstwa skupu *) zakupu *) zdecentralizowanego artykułów rolnych od producentów, zbieraczy, rybaków *) od
 uspołecznionych przedsiębiorstw handlowych *) na terenie województwa . . . . . całego kraju *).
 Skupowi podlegają artykuły wymienione w zezwoleniu nr . . . . . z dnia . . . . . wydanym przez . . . . .

§ 2. Ajent skupu obowiązany jest do wykonywania swych czynności zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz ze
 starannością, jakiej wymagają powierzone mu i przyjęte przez niego obowiązki. Transakcje skupu zawierać może Ajent
 skupu tylko osobiście, bez prawa posługiwania się w tym zakresie innymi osobami.

§ 3. Tytułem wynagrodzenia za wykonywanie czynności Ajent skupu będzie otrzymywał prowizję od wartości do-
 starczanych Przedsiębiorstwu towarów, obliczoną według cen płaconych przez Przedsiębiorstwo.
 Wysokość stawek prowizyjnych ustala załącznik do niniejszej umowy.

Z wynagrodzenia prowizyjnego Ajent skupu pokrywa następujące koszty poniesione w związku z prowadzeniem
 skupu: . . . . .

§ 4. Prowizja jest płatna 2 razy w miesiącu, nie później niż dnia 5 i 20 za okres ubiegłych 2 tygodni.

§ 5. Od należnej prowizji jest potrącany podatek od wynagrodzeń zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 6. Ajent skupu będzie ubezpieczony w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń według następujących norm:

- a) zł 6.000 — na wypadek śmierci,
- b) zł 12.000 — na wypadek s'żłego kalectwa,
- c) zł 15 dziennie — z tytułu zasiłku rodzinnego w okresie czasowej niezdolności do pracy na skutek nieszczę-
 śliwego wypadku.

Składkę ubezpieczeniową pokrywa Ajent skupu.

§ 7. Z tytułu niniejszej umowy Agent skupu nie nabywa uprawnień pracownika Przedsiębiorstwa, a w szczególności prawa do ubezpieczeń społecznych, urlopu ani też innych świadczeń przysługujących pracownikom Przedsiębiorstwa na podstawie zbiorowego układu pracy.

§ 8^{*)}. Agent skupu dokonywać będzie skupu z furasusów własnych. Rozliczanie i wypłata gotówki za dostarczony towar nastąpi najpóźniej w ciągu 2 dni od daty dostarczenia towaru.

§ 8^{*)}. Na poczet dokonywanego skupu Agent skupu będzie otrzymywał od Przedsiębiorstwa zaliczkę w gotówce w wysokości planowanego jednorazowego skupu.

Rozliczenie z pobranej zaliczki powinno być dokonane w ciągu tygodnia od daty pobrania zaliczki, nie później jednak niż w 3 dni po powrocie. Nowej zaliczki nie można wypłacić Agentowi, dopóki nie rozliczy się on z poprzednio pobranej zaliczki.

Dla zabezpieczenia należności Przedsiębiorstwa Agent skupu składa jednocześnie weksel gwarancyjny in blanco na sumę do wysokości zł . . . . z żyrem następujących osób:

- 1) . . . . .
  - 2) . . . . .
- i zaświadczenia *) . . . . .
 . . . . . (zakład pracy)

o wysokości zarobków wymienionych osób albo:

i następujące dowody *) stwierdzające stan majątkowy wymienionych osób:

. . . . .

§ 9. Zabezpieczenie skupowanych artykułów od kradzieży i od ognia do chwili przyjęcia towaru przez Przedsiębiorstwo należy do Agentu skupu.

§ 10. Agent skupu zobowiązuje się przestrzegać warunków sanitarnych przy skupie, przechowywaniu i transporcie towaru.

Skupowane artykuły powinny być dobrej jakości, odpowiadać normom jakościowym określonym w załączniku do umowy.

W razie dostawy towaru nie odpowiadającego powyższym normom Przedsiębiorstwo może odliczyć odpowiedni procent za zmniejszoną wartość. Przedsiębiorstwo może nie przyjąć towarów, które nie nadają się do obrotu.

§ 11. Dostawa skupowanych artykułów z miejsca skupu do siedziby Przedsiębiorstwa będzie dokonywana: . . . .

§ 12. Przedsiębiorstwo każdorazowo określa Agentowi skupu maksymalne ceny przyjęte za podstawę rozliczenia między Przedsiębiorstwem a Agentem skupu z tytułu dostarczanych artykułów.

Ceny te rozumie się z dostawą loco siedziba Przedsiębiorstwa (magazyn, sklep), tj. . . . .
 . . . . . (dokładny adres)

§ 13. Agentu skupu obowiązuje zasada swobodnego uzgadniania ceny skupu artykułów rolnych z producentem, zbieraczem lub rybakiem, z tym jednak że Przedsiębiorstwo ustala każdorazowo maksymalne ceny, według których odbierać będzie od Agentu skupu artykuły skupione. Agent skupu zobowiązuje się do przestrzegania przepisów § 11 ust. 1 i Zarządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego i Państwowej Komisji Cen z dnia 5 lipca 1957 r. (Monitor Polski Nr 55, poz. 346).

§ 14. Agent skupu dokonuje zakupu artykułów rolnych od przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych na zasadach obrotu bezgotówkowego.

§ 15. Agentowi skupu nie wolno odstępować skupowanych artykułów innym odbiorcom.

§ 16. Agent skupu powinien posiadać przy sobie przy wykonywaniu czynności skupu oryginał wydanego mu zezwolenia na wykonywanie czynności skupu *) zakupu *) zdecentralizowanego artykułów rolnych.

§ 17. Umowa niniejsza może być rozwiązana za dwutygodniowym wypowiedzeniem na piśmie przez którąkolwiek ze stron.
 Okres wypowiedzenia musi kończyć się ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego.

W razie niedotrzymania przez Agentu skupu któregośkolwiek warunku niniejszej umowy przysługuje Przedsiębiorstwu prawo natychmiastowego rozwiązania umowy bez odszkodowania.

W przypadku natychmiastowego rozwiązania umowy rozliczenie z pobranej gotówki następuje niezwłocznie a uregulowanie należności nie może nastąpić w terminie późniejszym niż . . . . . od czasu ustalenia należności przez Przedsiębiorstwo.

Agent skupu jest zobowiązany zwrócić Przedsiębiorstwu otrzymany egzemplarz umowy oraz zezwolenie nr . . . . . Prezydium Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej w . . . . . — w każdym przypadku rozwiązania umowy.

§ 18. W sprawach spornych wynikłych z niniejszej umowy mają zastosowanie przepisy kodeksu zobowiązań o zlecceniu.

§ 19. Wszelkie spory wynikłe z niniejszej umowy rozstrzygają sądy powszechne właściwe według siedziby Przedsiębiorstwa.

§ 20. Umowa niniejsza została spisana w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej strony.

Załączniki: . . . . .

. . . . .
 (podpis Agentu)

pieczęć Przedsiębiorstwa

. . . . .
 (podpisy)

*) niepotrzebne skreślić.

Przedsiębiorstwo

(data)

ZESTAWIENIE SKUPIONYCH TOWARÓW Nr . . . . .

(nazwisko i imię osoby upoważnionej do dokonywania skupu)

(adres osoby upoważnionej do dokonywania skupu)

Nazwa towaru	Rodzaj towaru	Ilość	Cena	Wartość
			razem	

(słownie złotych . . . . . groszy . . . . .)

(podpis osoby, która dokonała skupu)

(podpis dyrektora przedsiębiorstwa)

(podpis głównego księgowego)